

VEGYES.

Amikor a főváros megszületett.

Hatvankét esztendeje immár, hogy Pestből, Budából és Óbudából egyetlen város, az ország fővárosa lett. A mi napjainkból, amikor tele vagyunk részint a megvalósuláshoz közeledő, részint a messzi jövő ábrándképei közé tartozó tervekkel, fürdővárosról tanácskezdésről, fürdők átépítése a gondunk, amikor sokat emlegetett fürdőpaloták, szanatóriumok és kórházak helyett és helyén kertet, parkot létesítünk, a mi napjainkból, mondjuk, érdekes visszanézni pár percre a múltba, hogy mi történt itt a főváros megszületésekor?

Akkor kezdték építeni a mai Andrássy-utat. Sugárút volt a neve. 1873. év tavaszán negyvenegy házát és nyaralót kezdtek építeni és a vállalkozók az építkezés megkezdéséig öt millió forintot fektettek bele az új, ragyogónak tervezett utcába. Májusban fogtak hozzá annak a négy sarokháznak az építéséhez, amely az ugynevezett Oktogon-teret határolja és ugyanakkor serényen dolgoztak már a Múzeum-körúton, akkor még Országúton, négy háromemeletes ház építésén, körülbelül a Nemzeti Múzeummal szemben.

Ekkor, az építkezéssel együtt fogtak hozzá az utcák szélesítéséhez, aszfaltozásához, fával beültetéséhez is. Minden ilyen átalakuláson átmenő utcát büszkén *bulvár*-nak kereszteltek el. A Váci-úton ez a „bulvári munka” körülbelül be is fejeződött. 1874 tavaszára tervezték az országúti (múzeum-körüti) bulvár elkészítésének megkezdését azzal az elhatározással, hogy még aban az évben teljesen be is fejezik. A Kerepesi-utat (ma Rákóczi-ut) egészen a Rókus-kórházig is ekkor kezdték bulvárrá átalakítani aszfaltgyalogjáróval és faültetéssel. És már akkor tervezték a Rókus-kórház eltávolítását. Az ugynevezett bulvár meg is lett, de a Rókus-kórház kopott falát még ma is kitolja a Rákóczi-utra, hogy megszakítsa a „bulvár”-t.

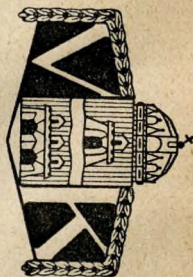
Valami nagy élvezetük nem lehetett azoknak az embereknek, akik az épülő utcák mentén laktak. A Kerepesi-ut például a Rókus-kórházig föl volt dülva. Ástak, furtak mindenfelé. Kocsi nem is közlekedhetett, csak éppen a lóvasut számára volt keskeny, járható út. Rendbehozták a vízvezetékeket, javították a csatornát és két ölnyi szélességben aszfaltozták a gyalogjárót.

A vízvezetéki csövek rendbehozatalára egyébiránt nagy szükség volt. Az országban éppen akkor nagy kolera pusztított, de a fővárost annyira-amenynyire elkerülte még a járvány. Az egyik újság föl-sóhajtott, hogy hála Istennek, nem az emberek gondoskodása és elővigyázata őríz meg bennünket. Mert — körülbelül így folytatta — a fővárosi ideiglenes vízvezeték, amely azonban, ha Pest városától függne, örök időnkig is megmaradna, olyan *rothadt vizet* ad a szomjazóknak, hogy mint a paradí vizet, befogott orral kénytelen az ember meginni.

Nagy volt a panasz, hogy rendszertelenül megy minden munka. Ezért a „bölcös városi hatóságot” okolták. Szemére vetették, hogy helytelenül nem egy vállalkozónak, hanem többnek adta ki a munkát. Másra bízta a csatorna, másra a víz- és gázcsövek renbehozatalát, a lóvasut új sineit ismét más vállalkozó raktá le és a kövezés, az aszfaltozás is másra volt bízva. Az egyik nem törődött azzal, mennyire haladt a másiknak a munkája és ezért történt meg az, hogy sokszor föl kellett szagatni azt a köveget, amelyet még csak az imént raktak le. (Mintha az ilyen panaszok még a legeslegközelebbi múltban is elhangzottak volna.)

Elkészült ebben az évben vagy közel volt a befejezéshez: a vámpalota, a posta és távirida palotája, a katonai kórház a Krisztinavárosban, a Sugárúton négy nyárilak és nagy csoport lakóház, az új város-háza, az Erzsébet-tér kioszkja és a magánépületek közül a Haas-palota (a mostani Vörösmarty-téren), amely akkoriban nagy feltűnést keltett: először, mert akkora árat még aligha kapott a főváros telekért, mint amekkorát a Haas-cég fizetett neki (a 350 öles telek négyyszögöléért 1411 forintot); másodszor az építésköltsége miatt, amely 8—900.000 koronát tett ki és harmadszor, mert nagyon hamar, körülbelül egy év alatt készen lett a palota

Közp. nyomat. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

725.091

Szerző:	—
Cím:	Amikor a főváros megszületett
Forrás:	Pesti Hírlap
(Hely)	Bp
(Idő)	1935 jún. 2
(Köt. v. füz.)	
(Oldal)	
Hely	
Idő	1935
Személy	
Helyszám	

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8991